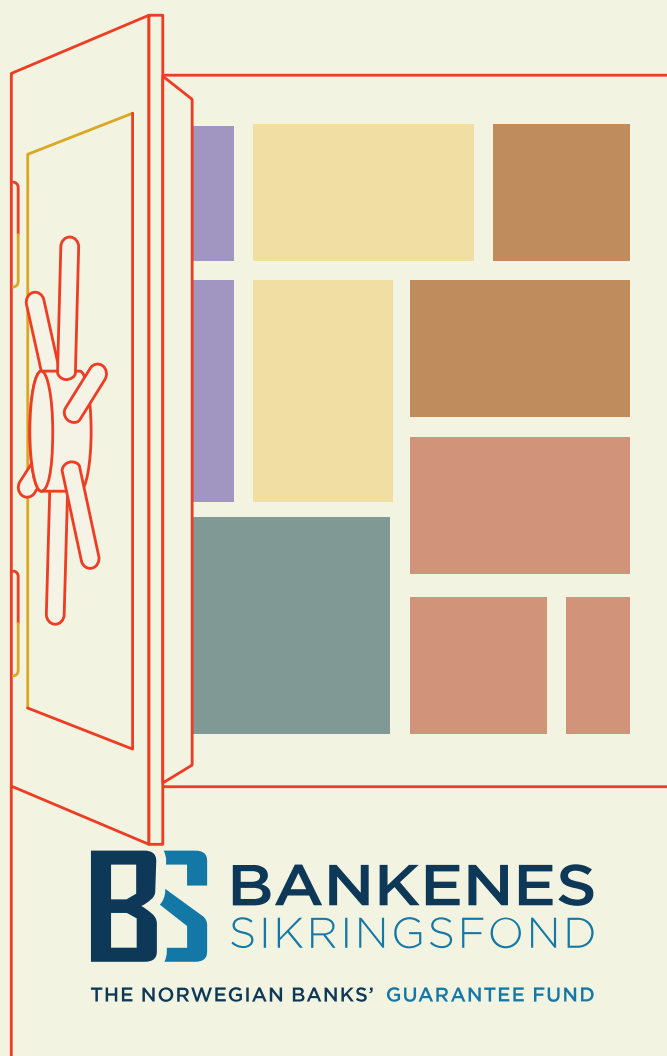

Strategi for Bankenes sikringsfond

2021-2023

Innledning

Bankenes sikringsfond er ansvarlig for innskuddsgarantiordningen i Norge. En garanti som gir alle tilgang til en trygg plassering av penger i banken.

Innskuddsgarantien gir innskyteren en trygghet og reduserer faren for at mange innskytere vil ta ut pengene sine samtidig hvis det oppstår tvil om en banks tilstand. Rammes én bank av slike uttak, kan det spre seg til flere. I en slik situasjon kan bankene få problemer med å fylle rollen sin i det finansielle systemet og den økonomiske aktiviteten i Norge kan bli skadelidende. Det overordnede formålet med innskuddsgarantien er derfor å bidra til finansiell stabilitet. En innskuddsgaranti som den enkelte innskyter har tillit til er dermed nyttig for samfunnet som helhet.

I 2021 er det 100 år siden den første innskuddsgarantiordningen ble opprettet i Norge. En rekke sparebanker gikk sammen i en frivillig ordning. Tre år senere ble ordningen lovfestet og obligatorisk. Det er bankene selv som finansierer innskuddsgarantiordningen – og myndighetene som gir rammene gjennom lovverket.

Året 2019 markerte et nytt steg i denne utviklingen. Nye lovregler innebar en videreføring og styrking av innskuddsgarantien.

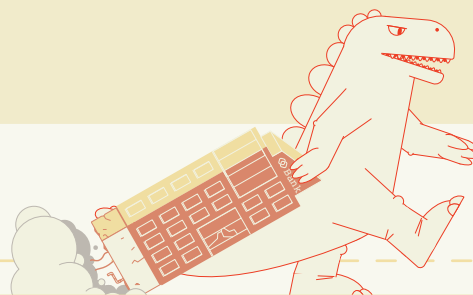
Reglene ga også Bankenes sikringsfond flere oppgaver og mer ansvar. Som en konsekvens av dette er virksomheten nå regulert i en egen lov om Bankenes sikringsfond. I tillegg til å administrere innskuddsgarantiordningen og forvalte innskuddsgarantifondet, så forvalter vi midlene i krisetiltaksfondet. Dette er også penger innbetalt av næringen. Krisetiltaksfondet disponeres av Finanstilsynet og skal sikre en vellykket håndtering av kriserammede finansforetak.

Bankenes sikringsfond ønsker å ivareta og videreutvikle en innskuddsgarantiordning som har fungert bra. Dette krever et godt samarbeid både med bankene og myndighetene. Alle skal ha tillit til at innskuddene deres er trygge. Strategien til Bankenes sikringsfond handler om hvordan vi skal oppnå dette.

Endre Skjørestad
Styreleder
November, 2020

Dette er oppdraget vårt

Bankenes sikringsfond skal bidra til finansiell stabilitet ved å administrere innskuddsgarantiordningen og forvalte innskuddsgarantifondet. Dette innebærer å garantere for at bankkundernes innskudd er tilgjengelige, samt å sikre at det er midler til å oppfylle garantien. I en krisesituasjon velges den løsningen som gir lavest kostnad for innskuddsgarantifondet. Bankenes sikringsfond forvalter også midlene i krisetiltaksfondet som skal sikre en vellykket håndtering av kriserammede foretak.

Visjonen er det vi skal strekke oss etter

Alle har tillit til at innskuddene deres er trygge.
Bankene og myndighetene har tillit til oss.

Vi har seks strategiske prioriteringer

- 1 Beredskap som er samordnet med de øvrige partene i det finansielle sikkerhetsnettet
- 2 Trygg og effektiv utbetaling av garanterte innskudd
- 3 Tilstrekkelig kunnskap om ordningen
- 4 Åpen og oversiktlig bidragsberegning som gjenspeiler garantiansvaret til innskuddsgarantiordningen
- 5 Likviditetsløsning for alle utfall
- 6 Kompetent og kostnadseffektiv administrasjon

1 Beredskap som er samordnet med de øvrige partene i det finansielle sikkerhetsnett

Beredskap er å være forberedt på å møte en kritisk situasjon. Dette er vår viktigste oppgave – og helt avgjørende for tilliten til innskuddsgarantiordningen. Samtidig er vi en del av den samlede beredskapen for å håndtere en bank som skulle komme i en krise. Det kreves derfor et utstrakt samarbeid med de andre partene i det finansielle sikkerhetsnett for at vi skal være forberedt.

Oppmerksomheten vår er på innskuddsgarantiordningens ansvar.

Det å administrere innskuddsgarantiordningen favner mange fagområder. Fra juridiske, teknologiske og finansielle spørsmål, til vurderinger av folks kjennskap og kunnskap om ordningen. Vi har hele tiden blikket på hva konsekvensene kan være for beredskapen vår. Hva kan skje? Hva er uklart? Hvor kan det oppstå problemer? I dette arbeidet drar vi også veksler på andre analysemiljøer som utfyller og utfordrer våre vurderinger.

Vi avklarer i dag, slik at vi er i forkant når det trengs.

I forlengelsen av det systematiske arbeidet med spørsmål som kan dukke opp i en krisesituasjon, så gjør vi fortløpende avklaringer. Vi øver, setter inn tiltak eller utreder videre. Når vi gjør dette i forkant – så sparer vi knapp og dyrebar tid i en krise og øker sannsynligheten for en vellykket krisehåndtering.

Vi øver mer – og sammen med de andre partene.

Historisk har det gått lang tid mellom reelle beredskapssituasjoner. Dette stiller store krav til opplæring og øvelser. Vi følger en plan med jevnlig øvelser hos oss, men også sammen med partene i det norske, finansielle sikkerhetsnett og med utenlandske sikringsfond. Etter hver øvelse evaluerer vi og justerer beredskapsplanene hvis det er behov for det. Dette skal gi en kultur for kontinuerlig forbedring av beredskapen.

2 Trygg og effektiv utbetaling av garanterte innskudd

Publikum må ha tiltro til at vi evner å betale ut innen de gjeldende tidsfristene. Hvis en bank avvikles under offentlig administrasjon, vil Bankenes sikringsfond informere kundene om utbetalingsprosessen og om hvilke utbetalingsmetoder som vil bli benyttet. På vår nettbaserte løsning for utbetaling av garanterte innskudd kan personkunder og bedriftskunder logge seg på og velge en konto i en annen bank som pengene skal overføres til.

Vi gjør utbetalingsløsningene enda bedre.

Vi videreutvikler og effektiviserer dagens nettbaserte utbetalingsløsning. Samtidig velger vi trygge og effektive løsninger for ikke-digitale kunder og utbetaling av spesielle typer innskudd. Vi følger også sentralbankenes utredninger om digitale sentralbankpenger og særlig om dette kan åpne for alternative utbetalingsløsninger. Vi er også opptatt av hvordan digitale sentralbankpenger samlet sett kan påvirke finansiell stabilitet og innskuddsgarantiordningens ansvar.

Vi forsikrer oss om at medlemsforetakenes rapportering er i tråd med innskuddsgarantiforskriften.

Uansett hvilken kategori innskyttere vi snakker om, så er det en forutsetning for trygg og effektiv utbetaling at kundelistene vi mottar fra bankene holder tilstrekkelig høy kvalitet. Vi gjennomfører periodisk beredskapstesting av medlemsbankenes kundelister og etterlevelse av innskuddsgarantiforskriften. Det er utviklet en løsning der bankene selv kan laste opp sine kundelister og få bekreftet at de etterlever innskuddsgarantiforskriften.

Datasikkerhet.

Kriminaliteten som rammer organisasjoner, er i økende grad digital og metodene som benyttes er i stadig endring. Handlingene spenner fra avanserte angrep rettet mot programvare og maskinvare til mer tradisjonell vinningskriminalitet med digitale verktøy. Bankenes sikringsfond vil fremover øke bruken av skytjenester og vårt arbeid med datasikkerhet vil ta disse endringene inn over seg.

3 Tilstrekkelig kunnskap om ordningen

For at bankkundene skal ha tillit til at innskuddene deres er trygge må de vite at innskuddsgarantiordningen eksisterer og forstå hva den innebærer. Manglende kunnskap øker faren for at kundene vil ta ut penger fra bankene i en stresset situasjon.

6 av 10 nordmenn mener at innskuddene er sikret på et vis, og svært få tror at de taper pengene sine. Det er derimot få som kjenner til garantien for midlertidig høye innskudd og enda færre vet at det er ubegrenset dekning i slike situasjoner.

Nettstedet vårt er plassen for aktuell, korrekt og lett tilgjengelig informasjon.

På nettstedet vårt skal interesserte finne god informasjon om ordningen skrevet i et lett og forståelig språk. Nettsidene skal være brukervennlige og i kommunikasjonssammenheng viser vi til dem.

Vi er tydelig på hva folk bør vite mer om.

Vi ønsker å øke kunnskapen om at en utbetaling kommer i løpet av en uke. Videre at innskudd fra spesielle livshendelser, som boligsalg, er dekket i sin helhet innenfor en periode på 12 måneder. For slike innskudd er fristen for utbetaling tre måneder. Vi informerer også om at bankene har bygget opp innskuddsgarantifondet med årlige innbetalinger av bidrag, og at det er Bankenes sikringsfond som administrerer garantien.

Vi samarbeider med bankene, fordi de kjenner kundene sine best.

Vi prioriterer ikke direkte markedsføring fra oss til det generelle publikum. Vi velger heller konkrete aktiviteter, blant annet arbeider vi for å få budskapet vårt inn i opplæringsprogram for ansatte i finansnæringen og undervisningen om personlig økonomi i skolen. Et tett samarbeid med bankene er viktig. Bankansatte skal ha god kunnskap om ordningen og vite hvor de finner detaljert informasjon.

4 Åpen og oversiktlig bidragsberegning som gjenspeiler garantiansvaret til innskuddsgarantiordningen

Innskyttere som er dekket av en garanti kan ha liten motivasjon til å overvåke banken sin og eventuelt flytte pengene sine mellom banker. Dette kan gi bankene feil insentiver i valget mellom garanterte innskudd og andre finansieringskilder, eller åpne for overdrevent risikable og lite bærekraftige forretningsstrategier.

Det enkelte medlems bidrag skal være i samsvar med «medlemmets andel av innskuddsgarantiordningens samlede garantiansvar».

En liten bank med høy risiko kan godt gi opphav til et høyere garantiansvar enn en stor bank med lav risiko.

En slik risikjustering av bidragene innebærer at kostnaden ved innskuddsgarantiordningen i større grad bæres av de riktige bankene.

Utgangspunktet for disse beregningene er metodikken til det europeiske banktilsynet (EBA).

Beregningene er likevel utfordrende fordi vi – heldigvis – har liten erfaring med at norske banker har påført innskuddsgarantiordningen tap. Premisset for beregningen er imidlertid tydelig, vi foretar ikke en generell risikovurdering av bankene, vi vurderer hvilket garantiansvar de innebærer for innskuddsgarantiordningen.

Vi og bankene skal bruke mindre tid på rapportering.

Bidragsberegningen krever tilgang til store datamengder. Vi skal bruke mindre tid på datainnsamling og kontroll. Vi henter mer data fra allerede eksisterende rapportering, for eksempel hos Finanstilsynet, til besparelse både for oss og bankene. Regelverket medfører at endringer i en banks årlige bidrag ikke bare avhenger av denne bankens risikoutvikling, men også av de andre bankenes risikoutvikling. Bankene peker på at bidragene dermed kan være vanskelige å forutsi og krevende å kommunisere til kapitalmarkedet. Vi ønsker å legge til rette for at bankene kan anslå kommende bidrag i større grad selv.

5 Likviditetsløsning for alle utfall

Innskuddsgarantiordningen skal til enhver tid ha tilgjengelige midler som står i et rimelig forhold til garantiansvaret. Beregningen av dette behovet er beheftet med usikkerhet, ettersom det kan oppstå forskjellige typer av situasjoner som kan bli løst på forskjellige måter.

Dersom innskuddsgarantiordningen må utbetale midler til dekning av garanterte innskudd, vil de endelige kostnadene ved utbetaling være lavere enn likviditetsbehovet. Garanterte innskudd har høy prioritet ved avvikling av en bank, slik at det er bankens aksjonærer og andre usikrede långivere som må ta tap først. Faren for et endelig tap hos innskuddsgarantiordningen er derfor lav, men den er ikke eliminert.

Innskuddsgarantifondet.

Innskuddsgarantifondet består av midler innbetalt av bankene over lang tid og medlemsbankene er pliktig til å betale nye bidrag til fondet årlig. Innskuddsgarantifondet skal dekke de endelige tapene innskuddsgarantiordningen påføres i en bankkrise, men er også viktig for å sikre midlertidig tilgang til likviditet, for eksempel ved utbetaling av garanterte innskudd.

Forsvarlig forvaltning av kapitalen i innskuddsgarantifondet og krisetiltaksfondet.

Vår investeringsstrategi skal sikre at vi kan overholde utbetalingsfristen på syv arbeidsdager for innskuddsgarantien. Vi investerer derfor i obligasjoner med lav risiko og nødvendig likviditet. Innenfor disse rammene skal forvaltningen søke god risikojustert avkastning. Forvaltningen skal skje i betryggende og etiske former og baseres på anerkjente prinsipper for miljø, sosiale forhold og foretaksstyring.

Alternative finansieringsordninger.

Det er ikke formålstjenlig å dekke hele det mulige likviditetsbehovet med innbetalte midler i innskuddsgarantifondet. Det er anledning til å kreve ekstraordinære bidrag og garantier fra bankene. Bankenes sikringsfond har også anledning til å ta opp lån – som betales tilbake når vi mottar oppgjøret vårt. Vi vurderer å inngå avtaler som sikrer låneadgang med forhåndsavtalte betingelser. Etablering av slike trekkrettigheter vil øke våre finanskostnader. Det vil avhenge av den konkrete situasjonen vi står i hvilken finansieringsordning vi velger å benytte.

6 Kompetent og kostnadseffektiv administrasjon

Nytt regelverk fra 2019 har økt omfanget av oppdraget til Bankenes sikringsfond, som i sin tur har ført til at vi er blitt flere ansatte. Bankenes sikringsfond er avhengig av å beholde og utvikle engasjerte medarbeidere for å løse oppdraget og realisere visjonen.

Innskuddsgarantiordningen, så vel som virksomheten til Bankenes sikringsfond, finansieres av medlemsbankene. Banker med hovedsete i Norge er pålagt å være medlem, mens banker med hovedsete i et annet EØS-land kan velge å bli medlem. Uansett om medlemskapet er pliktig eller valgt ligger det et tillitsforhold mellom oss og finansforetakene om at vi anvender midlene som tilføres ordningen ansvarlig og kostnadseffektivt.

Vi utvikler en kunnskapsorganisasjon.

Vi legger derfor vekt på de egenskapene som er anerkjent å være viktige for denne type organisasjoner: Aktiv og bred involvering av de ansatte, tydelige roller og ansvarsområder, regler for hvordan vi prioriterer, rutiner for informasjon, kommunikasjon og koordinasjon. Organisasjonen har en løpende dialog om hvordan vi gjør hverandre gode.

Trygge og effektive løsninger.

Det er rom for å digitalisere og automatisere enkelte av dagens sentrale arbeidsprosesser. Manuelle rutiner øker den operasjonelle risikoen og innebærer ofte ineffektiv ressursbruk – både for oss og bankene. Videre kan samarbeid med fagmiljøer utenfor Bankenes sikringsfond utfylle vårt eget arbeid og vi kan finne løsninger som gir lavere kostnader eller mindre ressursbruk for bankene.

Vi er tydelige på hva som er vår rolle – og holder oss til den.

Bankenes sikringsfond skal være en pådriver i utviklingen av regelverk, prosedyrer og systemer som vi er omfattet av. Vi skal ikke påta oss oppgaver som er utenfor oppdraget vårt og det vi gjør skal vi gjøre kostnadseffektivt og med god kvalitet.

Dette garanterer vi

Innskuddsgarantien dekker inntil to millioner kroner for hver innskyter i hver enkelt medlemsbank. Dersom bankinnskuddet ditt blir utilgjengelig, for eksempel som følge av at myndighetene har besluttet å avvikle banken din under offentlig administrasjon, vil Bankenes sikringsfond utbetale garanterte innskudd innen sju arbeidsdager.

I noen tilfeller dekker innskuddsgarantien bankinnskudd over 2 millioner kroner. Dette gjelder dersom innskuddet er mottatt på konto i løpet av de siste 12 månedene og følger av en særlig livshendelse. Eksempler på særlige livshendelser er forsikringsutbetalinger eller salg av bolig. Slike innskudd vil bli utbetalt i løpet av 3 måneder.

Garantien dekker

- Innskudd på spare- og brukskontoer
- Innskudd i både norske kroner og utenlandsk valuta
- Positiv saldo på kredittkort
- Kontantbeholdning på aksjesparekonto (ikke aksjer og andre verdipapirer)

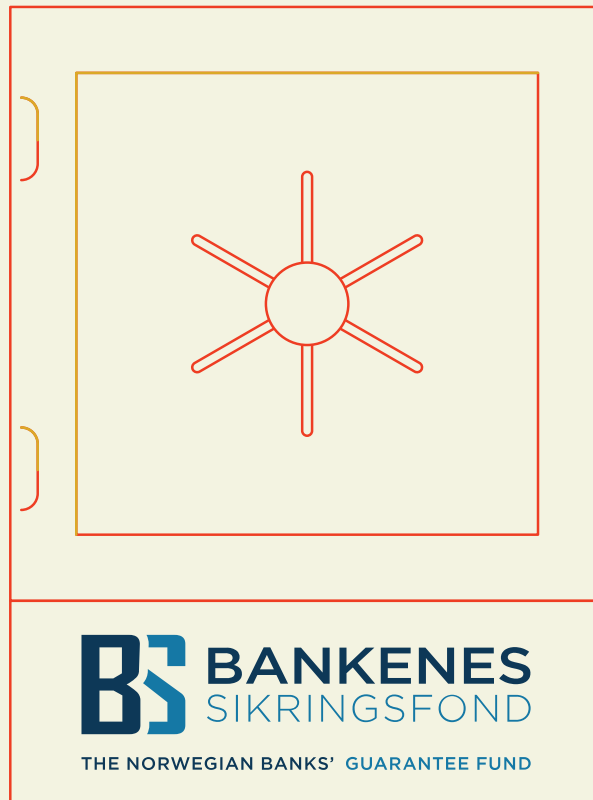
Garantien dekker ikke

- Investeringer i finansielle eiendeler som aksjer, fondsandeler, obligasjoner eller sertifikater
- Innskudd fra innskyter med ukjent identitet
- Innskudd som er utbytte av transaksjoner som hvitvasking av penger eller finansiering av terrorvirksomhet

Alle norske banker er medlemmer i innskuddsgarantiordningen. For filialer av utenlandske banker er det valgfritt å være medlem. På nettstedet vårt www.sikringsfondet.no kan du lett finne hvilken dekning som gjelder for din bank. Der finner du også mer informasjon om garantien og Bankenes sikringsfond.

Besøk vår hjemmeside for mer informasjon om hvem vi er og hva vi gjør.

www.bankenessikringsfond.no

Bankenes sikringsfond

Postboks 1213 Vika
0110 Oslo

Telefon
23 28 42 42
www.bankenessikringsfond.no

Animasjoner
Racecar

Grafisk produksjon
Ada Weel, Vild